
Stare druki z księgozbiorów klasztornych w zbiorach Biblioteki Prowincjalnej Franciszkanów w Gnieźnie : apendyks do katalogu starych druków

Hereditas Monasteriorum 5, 303-327

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Stare druki z księgozbiorów klasztornych w zbiorach Biblioteki Prowincjalnej Franciszkanów w Gnieźnie. Apendyks do katalogu starych druków*

Wstęp

W niniejszym apendyksie prezentuję 40 starych druków, które obecnie należą do Biblioteki Prowincjalnej Franciszkanów w Gnieźnie, a do XIX w. znajdowały się w różnych zbiorach, zwłaszcza w bibliotekach konwentów franciszkańskich przed ich kasatami. Różnymi drogami trafiły one do Gniezna, do Biblioteki Archiwum Archidiecezjalnego i Biblioteki Seminaryjnej, gdzie były przechowywane w latach 1836–1975. W 1975 r. kardynał Stefan Wyszyński, ówczesny metropolita gnieźnieńsko-warszawski, zwrócił gnieźnieńskim franciszkanom stare druki, które należały do tego klasztoru przed jego kasatą w 1831 r. Jednak w księżnicach Archidiecezji Gnieźnieńskiej pozostało jeszcze kilkadziesiąt woluminów: siedem rękopisów i 63 inkunabuły. Rękopisy zostały zarejestrowane w katalogach zespołu seminaryjnego opracowanych przez Tadeusza Trzcńskiego i Arkadiusza Mariana Lisieckiego¹ oraz Jadwigę Rył². Z kolei inkunabuły zespołu seminaryjnego biblioteki katedralnej w Gnieźnie rejestruje katalog opracowany przed II wojną światową przez ks. Leona Formanowicza³, a w latach 60. XX w. uzupełniony przez ks. Juliana Wojtkowskiego⁴.

* Praca naukowa finansowana w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2012–2016. Scientific work financed by the Ministry of Science and Higher Education under the name of the “National Programme for the Development of Humanities” in the years 2012–2016.

1 T. TRZCIŃSKI, A. L[ISIECKI], *Krótkie wiadomości z bibliotek gnieźnieńskich*, t. 2: *Katalog rękopisów biblioteki seminaryjnej w Gnieźnie aż do wieku XVI włącznie*, Poznań 1904, nr 24, 43, 46.

2 J. RYŁ, *Katalog rękopisów Biblioteki Katedralnej w Gnieźnie*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, 45, 1982, nr 327; 46, 1983, nr 1024, 1068, 1167, 1476.

3 L. FORMANOWICZ, *Katalog inkunabułów Biblioteki Kapitulnej w Gnieźnie. Zeszyt 1*, Poznań 1939, nr 146, 200, 234, 360, 374, 378 III.

4 J. WOJTKOWSKI, *Rekonstrukcja drugiego zeszytu Katalogu Inkunabułów Biblioteki Kapitulnej w Gnieźnie księdza Leona Formanowicza*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, 18, 1969, s. 115–116 (zob. w indeksie wykaz właścicieli: Charvinus Jakub oraz Gniezno – klasztor franciszkanów).

Kolejne informacje o inkunabułach biblioteki klasztornej franciszkanów w Gnieźnie znajdziemy w katalogu inkunabułów opracowanym przez Jadwigę Rył⁵.

W formie ekwiwalentu za pozostawione w Bibliotece Archiwum Archidiecezjalnego i Bibliotece Seminaryjnej rękopisy i inkunabuły gnieźnieński klasztor otrzymał z ich dubletów 58 starych druków innych proveniencji. Wśród nich były egzemplarze pochodzące głównie ze skasowanych klasztorów wielkopolskich (bernardynów w Górcie Klasztornej i Poznaniu, reformatów w Rawiczu, franciszkanów konwentualnych w Wyszogrodzie, misjonarzy w Gnieźnie, a także karmelitów bosych w Warszawie) i z prywatnych księżnic polskich i zagranicznych⁶. Do bibliotek tych klasztorów przed ich kasatą trafiały także stare druki z prywatnych zbiorów zakonników: franciszkanów konwentualnych Antoniego Władysława Adamowicza, Józefa Wojciecha Kąkolowicza, Konstantyna Kossowskiego, Michała Felicjana Sawickiego, Piotra Slimkiewicza), bernardynów (Paulina Kleyny), reformatów (Chryzostoma Chrzelińskiego i Wojciecha Dybnego).

O ogólnym wyrobieniu kulturalnym wspomnianych zakonników bibliofilów świadczy to, że niektórzy z nich, jak franciszkanin Konstantyn Kossowski czy reformat Chryzostom Chrzeliński, byli autorami dzieł wydanych drukiem. Odnotowuje je Karol Estreicher w *Bibliografii polskiej*. Warto również wspomnieć, że bernardyn Paulin Kleyna skomponował kantylenę o NMP Skępskiej.

Ponadto w latach 2008–2013 autor niniejszego opracowania i bibliotekarz włączył do działu zbiorów specjalnych Biblioteki Prowincjalnej Franciszkanów w Gnieźnie 17 innych starych druków – bibliofilską spuściznę po zmarłych współbraciach oraz książki zakupione osobiście na kiermaszach od prywatnych kolekcjonerów. W apendyksie zostały opisane jedynie te, które pochodziły z bibliotek klasztornych franciszkanów konwentualnych z Grodna i Radziejowa.

Opisy bibliograficzne niżej prezentowanego katalogu starych druków konfrontowałem z zagranicznymi katalogami centralnymi dostępnymi online, co udokumentowałem cytata bibliograficzną. Opisy bibliograficzne oraz opisy cech indywidualnych poszczególnych egzemplarzy sporządziłem wedle polskiej wersji międzynarodowej normy opisu starych druków ISBD(A).

5 J. Rył, *Katalog inkunabułów zespołu seminaryjnego Biblioteki Katedralnej w Gnieźnie*, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”, 25, 1972, nr 24–26, 32, 36, 56–57, 59, 63, 82–83, 94, 120, 132, 139, 141, 165, 168, 179, 182, 188, 192, 194, 203–210, 213–214, 222, 228–229, 238, 245, 247–249, 253, 261, 264, 272, 279–280, 283, 299, 305, 308, 310, 312, 337–338, 345, 355.

6 Z. JOSKOWSKI, *Biblioteka franciszkanów w Gnieźnie w czasach I Rzeczypospolitej*, „Studia Franciszkańskie”, 21, 2011, s. 308.

Appendyks

Skróty cytat bibliograficznych

- bibnet.lu – Verbundkatalog Luxemburg, bibnet.lu, dostępny online:
<http://aleph.etat.lu/F?RN=857827054>
- BNF – Bibliothèque nationale de France: Catalogue BN-OPALE PLUS, dostępny online: <http://catalogue.bnf.fr>
- BSZ – Bibliotheksservice-Zentrum Baden-Württemberg, dostępny online:
<http://swb.bsz-bw.de/DB=2.1/>
- BVB – Suche im Verbundkatalog des Bibliotheksverbundes Bayern, dostępny online:
<http://opac.bib-bvb.de:8080/InfoGuideClient.fasttestsis/start.do>
- E – K. ESTREICHER, *Bibliografia polska (obejmująca druki stolecia XV–XVIII w układzie abecadłowym)*, t. 12–35, Kraków 1891–2007
- GUMOWSKI – A. GUMOWSKI, *Memoriale Patrum ac Fratrum Nostrorum Conventualium Sancti Francisci Provinciae Lituaniae diligenter ex variis Actis et variis scriptis connotatum... [1702–1833]*, kopia rpsu przechowywana w Bibliotece Prowincjalnej Franciszkanów w Gnieźnie, sygn. 4566
- GVK – *Gemeinsamer Bibliotheksverbund: Verbundkatalog*, dostępny online:
<http://gso.gbv.de/DB=2.1/LNG=DU/>
- HBZ – Hochschulbibliothekszenrum des Landes NRW: Verbundkatalog, dostępny online: <http://oceanos-www.hbz-nrw.de/F>
- HeBIS – Verbundkatalog HeBIS, Hessen, dostępny online:
http://www.hebis.de/de/1/kataloge/kataloge_index.php
- NEBIS – Netzwerk von Bibliotheken Und Informationsstellen in der Schweiz: Bibliothekskatalog, dostępny online: <http://www.nebis.ch/>
- Nekrolog – Memoria Fratrum Nostrorum Ordinis Minorum Conventualium S. P. Francisci in provincia Poloniae defunctorum [...]*, rps przechowywany w Bibliotece Prowincjalnej Franciszkanów w Gnieźnie, sygn. 20
- OBV – Österreichischer Bibliothekenverbund Gesamtkatalog, dostępny online:
http://aleph20-prod-acc.obvsg.at/F?CON_LNG=ger&func=file&file_name=start&local_base=acc01
- OCLC – Online Computer Library Center, Inc, dostępny online:
<http://www.oclc.org/us/en/worldcat/default.htm>
- Pisarze – H. E. WYCZAWSKI (red.), Słownik polskich pisarzy franciszkańskich. (Bernardyni i Franciszkanie Śląscy, Franciszkanie Konwentualni, Klaryski oraz Zgromadzenia III Reguły)*, Warszawa 1981
- RERO – Catalogue collectif RERO, dostępny online: <http://opac.rero.ch/gateway>

- SBB – Online-Katalog der Staatsbibliothek zu Berlin, dostępny online:
<http://stabikat.sbb.spk-berlin.de/>
- SBN – Catalogo del Servizio Bibliotecario Nazionale, dostępny online:
<http://opac.sbn.it/opacsbn/opac/iccu/free.jsp>
- SUDOC – Système universitaire de documentation: Catalogue, dostępny online:
<http://www.sudoc.abes.fr/>
- VD16 – Das Verzeichnis der im deutschen Sprachraum erscheinen Drucke des 16. Jahrhunderts, dostępny online: <http://www.vd16.de/>
- VKOL – Vědecká knihovna v Olomouci: hlavní katalog – čtenář nepřihlášen, dostępny online: <http://aleph.vkol.cz/F?RN=570361458>

Skróty sygnatur

- BAA Gniezno – Biblioteka Archiwum Archidiecezjalnego w Gnieźnie do 1973 lub 1975 r.
- b.m.r.wyd. – bez miejsca i roku wydania
- b.m.wyd. – bez miejsca wydania
- BS Gniezno – Biblioteka Seminaryjna w Gnieźnie do 1973 lub 1975 r.
- Def. – defekty
- Opr. – oprawa
- Prow. – proveniencja
- Rps – rękopis
- SBKatG – sygnatura w Bibliotece Katedralnej w Gnieźnie do 1973 lub 1975 r.
- SN – sygnatura „nagrzbietowa”
- SW BP Gniezno – sygnatura współczesna Biblioteki Prowincjalnej w Gnieźnie (Prowincji św. Maksymiliana Kolbego z siedzibą w Gdańsku)
- sygn. – sygnatura
- współopr. – współoprawione

1

Antiphonarium

Antiphonarium de sanctis trium Ordinum sancti patris Francisci ad normam breviarii romani ex decreto sacrosancti Concilii Tridentini restituti, S. Pii 5. Pontificis Maximi jussu editi, Clementis 8. Ac Urbani 8. Auctoritate recogniti...

Venetis: ex typographia Balleoniana, 1722.

Fol, s. 99, [1].

SBN: RMSE064620.

Def.: brak ostatniej strony.

Prow.: [klasztor franciszkanów w Grodnie] (XVIII w.).

Opr.: brak.

SW BP Gniezno: 1029/XVIII

2

Caesar Baronius

Annales ecclesiastici / auctore Caesare Baronio Sorano [...] Tomus decimus [– duodecimus]. Exordium sumens ab Anno Dom. DCCCXLIII. perducitur ad Annum M. inclusive complectitur Annos CLVIII...

Coloniae Agrippinae: Sumptibus Antonij Hiearti [!], sub signo Gryphi, 1624.

12 t., 6°, s. [8], kol. 964, s. [62].

bibnet.lu: 000481412; BNF: 30058535; GVK: 583526608; HBZ: TT001842525.

Prow.: 1) Conventus Gorcensis Sanctam Maria (XVIII w.), 2) SBKatG: ? (XIX w.).

Rps: na tylnej wyklejce odnośniki do treści dzieła (XVII w.).

Opr.: deska, pergamin jasny, tłoczenia ślepe, ślady klamer, XVII w.

SW BP Gniezno: 856/XVII

3

Benedictus XIV. Papa

Casus Conscientiae De Mandato Olim Eminentissimi S.R.E. Cardinalis Prosperi Lambertini Bononiae Archiepiscopi &c. &c. Deinde Sanctissimi D.N. Papae Benedicti XIV. Propositi Ac Resoluti / [3]: Ad Casus Conscientiae De Mandato [...] Appendix Secunda: continens casus resolutos ab anno MDCCLIX usque ad annum MDCCLXI inclusive

Augustae Vindelicorum: Sumptibus Matthæi Rieger, & Filiorum, 1766.

8°, s. 166, [16].

BVB: BV008723974; OCLC: 645021486.

Prow.: 1) Nowakowski Can. Bru [...] (XVIII w.), 2) Ex libris Conventus [...]; SN: 19 (XVIII w.).

Rps: na przedniej wyklejce: „In hoc libro tres sunt partes ac tres Indices Alphabetici, qui notati sunt in margine N^o Aralico” (XVIII w.).

Opr.: tektura, papier brązowy marmurkowy, półskórek brązowy, XVIII w.

SW BP Gniezno: 529/XVIII Klocek

4

Benedictus XIV. Papa

Casus Conscientiae De Mandato Olim Eminentissimi S.R.E. Cardinalis Prosperi Lambertini Bononiae Archiepiscopi &c. &c. Deinde Sanctissimi D.N. Papae Benedicti XIV. Propositi Ac Resoluti / [4]: Ad Casus Conscientiae De Mandato [...] Appendix Tertia: continens casus resolutos ab a. MDCCLXII usque ad a. MDCCLXV incl.

Augustae Vindelicorum: Sumptibus Matthæi Rieger, & Filiorum, 1767.

8°, s. [4], 236, [8].

bibnet.lu: 000576470; BVB: BV014066993; OCLC: 645021558; RERO: R005893588.

Prow. (1–2) – zob. nr 3.

Opr.: współopr. z nr 3.

SW BP Gniezno: 530/XVIII (współopr. z 529/XVIII)

5

Benedictus XIV. Papa

Casus Conscientiae De Mandato Olim Eminentissimi S.R.E. Cardinalis Prosperi Lambertini Bononiae Archiepiscopi &c. &c. Deinde Sanctissimi D.N. Papae Benedicti XIV. Propositi Ac Resoluti / [5]: Ad Casus Conscientiae De Mandato [...] Appendix Quarta: continens casus resolutos ab anno MDCCLXV usque ad annum MDCCLXIX inclusive.

Augustae Vindelicorum: Sumptibus Matthæi Rieger, & Filiorum, 1770.

8°, s. [4], 239, [11].

bibnet.lu: 000576471; BVB: BV014066995; OCLC: 645022379.

Prow. (1–2) – zob. nr 3.

Opr.: współopr. z nr 3.

SW BP Gniezno: 531/XVIII (współopr. z 529/XVIII)

6

Biblia

Biblia to jest Księgi Starego y Nowego Testamentu / według łacinskiego przekładu starego w kosciele powszechnym przyjętego, na polski ięzyk z nowu [...] przełożone, z wykładem katholicim trudniejszych mieysc [...] przedtym przez D. Iakuba Wuyka [...] wydane w Krakowie 1599, teraz [...] przedrukowane

W Wroclawiu: Drukarni Akadémickiéy Coll. Soc. Iesu, 1740.

8°, s. [14], 2218 [i.e.: 1318], 440, [70], [1] k. frsp.

BSZ: 310759862; SBB: 422141.

Prow.: Conventus [?] (XVIII w.).

Opr.: tektura, skóra brązowa, tłoczenia ślepe na grzbiecie, XVIII w.

SW BP Gniezno: 718/XVIII

7

Bonaventura

Psalterium Beatae Mariae Virginis: Editio ultima cui accessere orationes ad Virginem Deiparam post unam quamcunque horam... / A. S. Bonaventura editum.

Nissae: Excudebat Ignatius Schubart, 1666.

16°, s. [36], 544, [98].

E: brak; VKOL: 000571061.

Prow.: 1) Ex libris [...] Hans [...] po 35 (XVII w.), 2) [klasztor franciszkanów w Grodnie] (XVIII w.).

Opr.: deska, skóra brązowa, grzbiet z płótna barwiony na czerwono, klamry, XVII w.

SW BP Gniezno: 1028/XVII

8

Jean Gabriel Boyvin

Philosophia Scoti A prolixitate, & subtilitas ejus ab obscuritate libera & vindicata: Seu Opus Philosophicum Studentibus Sic attemperatum, ut in illo habeant ad manus Philosophiae Scoti integritatem [...]: In Quatuor Tomos Divisa / Authore v. p. Joanne Gabriele Boyvin...

Venetiis: Apud Gasparem de Stortis, 1701.

4 t., 4°.

T. 2,1, *Prima pars physicae*, s. 312.

BVB: BV013507790; GVK: 317489763; HBZ: HT008267900; OCLC: 165721236.

Prow.: 1) Ex libris F[rat]ris Antonii [Vladislai] Adamowicz O[rdo] M[inorum] C[onventualium] S[anct]i Fr[ancisc]i Florentiae 20 Julii An[no] 1715 (XVIII w.), 2) [klasztor franciszkanów w Grodnie] (XVIII w.).

Rps: na ostatniej stronie łaćńskie odnośniki do tego dzieła (XVIII w.).

Opr.: tektura, pergamin jasny, bez tłoczeń, XVIII w.

SW BP Gniezno: 1020/XVIII

T. 3, s. 227.

BVB: BV013507790; GVK: 317489763; HBZ: HT008267900; OCLC: 165721254.

Prow.: 1) An[n]o D[omi]ni 1713 suscepi obligationem Gen[erosi] D[omi]ni Joannis Oliotowski [...] (XVIII w.), 2) Ex libris F[ratris] Antonii Vladislai Adamowicz Minorita Po-

loni (XVIII w.). 3) Ex libris Fr[at]ri Michaelis Presbyteri Minoritae filii Conventii Grodnensis Anno 1726 (XVIII w.). 4) [klasztor franciszkanów w Grodnie] (XVIII w.).

Rps: 1) Na przedniej wyklejce wierszowana modlitwa: „++ Cos na dobranoc, Jesu uspioony / Grzechami memi, ciężko zraniony / Co mam oddaie, w ostatnie žale / Duszę y serce, weź JEZU wcale / A gdy wzaiem zasnąnc przychodzi / I sen przed oczy, wieczność przywodzi / Weź mię na parol abym w areście / Mysłą o życia, moiego rescie / Day krew z ran twoich, a ia zas tobie / Serce na blankiet, za pisz ię sobie / Grzechi mę ciężkie, tę są moi lament / JEZUS MARIA, to moi testament / Daięc dobranoc, moi JEZU w grobie / Day w pierwszej straży, miejsce przy sobie / Day hasło na smierc JEZUS y Panna / Maria Josef Joachim Anna / [A gdy iuż stanę, w ostatnim tropie / Day žal za grzechi niechay tęsknię] (XVIII w.), 2) Na pierwszej k. notatka łacińska trudna do odczytu (XVIII w.). 3) Na tylnej wyklejce łacińskie odnośniki do tego dzieła (XVIII w.).

Opr.: tektura, pergamin jasny, bez tłoczeń (XVIII w.).

SW BP Gniezno: 1021/XVIII

9

Breviarium

[*Breviarium Ordinis Fratrum Minorum*]

b.m.r.wyd.

4°, s. 43, 1298, 201, 196.

?

Def.: brak karty tytułowej.

Prow.: 1) Hic Liber comparatus est sub Regimine [...] P[at]ris Gvardiani Adalberti Dybne pro Choro Conventus Ravicensis Anno D[omi]ni 1789. Die 1ma Aprilis. (XVIII w.), 2) Chryzostomi Chrzeliński Ordinis Minorum S. P. Francisci Reformati (XVIII/XIX w.), 3) SN: S-1852. (XIX w.), 4) sygn. BS Gniezno: 26224. (XIX w.).

Opr.: tektura, skóra brązowa, klamry, XVIII w.

SW BP Gniezno: 315/XVIII Klocek

10

Catechismus

Catechismus ex decreto concilii Tridentini, ad Parochos, Pii V. Pont. Max. jussu editus

Coloniae: Excudebat Henricus Aquensis, 1567.

12°, s. 610.

GVK: 360593968; HBZ: HT004980822; NEBIS: 003360869; SBB: 8»Ep 3905<a>; SUDOC: 122777123; VD16: K 2053.

Prow.: 1) Ex libris Conventus [...] (XVIII w.), 2) o. prof. Edward Iwo Zieliński OFMConv (XX/XXI w.).

Opr.: deska, skóra brązowa, tłoczenia ślepe, klamry, XVI w.

SW BP Gniezno: 1014/XVIII

11

Joseph Ignatz Claus

Spicilegium catechetico-concionatorium: id est conceptus exegetici ex praestantissimis auctoribus collecti, & variis Sacrae Scripturae figuris, sanctorum patrum sententiis [...] ad instruendam in lege divina plebem, ad extirpanda vitia [...]: in duos tomos divisa, qua de primis tribus catechismi capitibus, videlicet de fide, spe, charitate, item de praeceptis dialogi & praeceptorum transgressionibus, seu de gravitate peccati agitur [...] qua de duobus ultimis catechismi capitibus, videlicet de sacramentis, de justitia christiana [...] / opera et studio Josephi Ignatii Claus...

Augustae Vindelicorum: Sumptibus Matthiae Wolff Bibliopolae Viduae, 1740–1745.

4 t., 4°.

T. 1, 1740, *Pro Dominicis & quibusdam Feriis: Pars 1, Qua de Primis tribus Catechismi Capitibus, videlicet [...] agitur*

S. [48], 452, [18].

bibnet.lu: 000440106; BVB: BV011593013; HBZ: HT007412786; NEBIS: 003700225; OBV: AC07804450.

Prow.: 1) Ex libris Ven. Patris Joseph [...] (XVIII w.), 2) Ex libris Admodum R[evere]ndi Domini Adalberti Kąkolewicz Promototis Honoris Sanctae Annae Matris Gloriosissimae Virginis Mariae est mihi Valentino Otockki Vicario Jurati Kostrzynii ad usum quem tenes Sub onerosa Conscientia redderte (XVIII w.), 3) Ex libris Valentini Otockki qui liber cessit pro absolvendio missis duodecem mihi, ab Admodum R[evere]ndo Patre Adalberto Kąkolewicz stante ad huc ejus vita. 1769 no. (XVIII w.), 4) SN: [?] (XIX w.). 5) pieczęć z wpisem odręcznym: Książkę ofiarował(a) Korecka po ś. p. ks. Bonie ze Szczerwcowa dnia 10-9-1931 r. (XX w.). 6) pieczęć [?] i nr 340 (XX w.). 7) o. prof. Edward Iwo Zieliński OFMConv (XX/XXI w.).

Opr.: tektura, papier brązowy marmurkowy, półskórek brązowy, tłoczenia na grzbiecie ślepe, XVIII w.

SW BP Gniezno: 1015/XVIII Klocek

T. 1, 1740, *Pro Festis per Annum: Pars 1, Qua de Primis tribus Catechismi Capitibus, videlicet [...] agitur*

S. [48], 450, [18].

bibnet.lu: 000440106; BVB: BV011329399; HBZ: HT007412786; NEBIS: 003700225.

SW BP Gniezno: 1016/XVII (współopr. z 1015/XVIII)

T. 3, 1745, *Pro Dominicis & quibusam Feriis: Pars 1, Picilegium Catechetico-Concionatorium Id Est: Conceptus Exegetici*

S. [32], 546, [14].

BVB: BV011334518; GVK: 583587763.

Prow.: 1) Bibliotheca Radziejowien[sis] Obtulit P[ater] Nicol[aus] Iwanowski Praef[ectus] Schol[ar] 1773 (XVIII w.), 2) Wielebny ks. Bors Proboszcz Parafij w Boniewie. – XIX/XX w. 3) pieczęć z wpisem odręcznym: Książkę ofiarował(a): Korecka po ś. p. ks. Bonie ze Szczercwowa dnia 10-9-1931 r. (XX w.). 4) SN: [?] (XX w.). 5) pieczęć: Biblioteka Redakcyjna, OO. Franciszkanie, Niepokalanów i nr 350 (XX w.). 6) o. prof. Edward Iwo Zieliński OFMConv (XX/XXI w.).

Opr.: tektura, płótno, półskórek brązowy, XVIII w.

SW BP Gniezno: 1017/XVIII Klocek

T. 4, 1740, *Pro Festis per Annum: Pars 1, Qua de Duobus ultimis Catechismi Capitibus, videlicet [...] agitur*

S. [10], 372, [19].

bibnet.lu: 000440106; HBZ: HT007412786; NEBIS: 003700225.

SW BP Gniezno: 1018/XVII (współopr. z 1017/XVIII)

12

Sébastien Dupasquier

Summa theologiae scotisticae, in qua ex fidei lumine, s. scripturae oraculis, ecclesiae traditionibus, ac decretis, ex ss. pp. ac theologorum sententia, & rectae rationis ductu. Religionis christianae mysteria, dogmata, sacramenta, & leges breviter, & scholasticè explicantur, & propugnantur ad mentem doctoris subtilis. / A P. F. Sebastiano Dupasquier, min. convent. S. theologiae lectore emerito, doctore, ac provinciae seraphici sancti Bonaventurae exprovinciali conscripta...

Patavii: Typis Seminarii, apud Joannem Manfrè, 1706.

8 t., 8°.

T. 1., s. [14], 846.

HBZ: HT007145466; OCLC: 634753518; SUDOC: 098020730.

Prow.: 1) Ex libris F[rat]ris Antonii [Vladislai] Adamowicz O[rdo] M[inorum] C[onventualium] S[anct]i Fr[ancisc]i (XVIII w.), 2) Ex libris F[rat]ris Constantini Kossowski Min[orita] Conventus Culm[ensi]s (XVIII w.). 3) [klasztor franciszkanów w Grodnie] (XVIII w.).

Rps: na pierwszej karcie trudny do odczytu łaciński wiersz (XVIII w.).

Opr.: brak.

SW BP Gniezno: 1022/XVIII

T. 2, *De Mysterio Trinitatis, & de Angelis.*

S. [8], 567.

HBZ: HT007145466; OCLC: 634753643; SUDOC: 098020730.

Prow.: 1) Ex libris F[rat]ris Antonii [Vladislai] Adamowicz O[rdo] M[inorum] C[onventualium] S[anct]i Fr[ancisc]i (XVIII w.), 2) Ex libris F[rat]ris Constantini Kossowski Min[orita] Conventus Culm[ensi]s (XVIII w.). 3) [klasztor franciszkanów w Grodnie] (XVIII w.).

Opr.: brak.

SW BP Gniezno: 1023/XVIII

T. 3, *De Creaturis corporalibus, maxime de homine. De summo eius bono. De peccatis, ac virtutibus moralibus, Tract. IV. V. VI. & VII.*

S. [12], 691.

HBZ: HT007145466; OCLC: 634753711; SUDOC: 098020730.

Prow.: 1) Ex libris F[rat]ris Antonii [Vladislai] Adamowicz O[rdo] M[inorum] C[onventualium] S[anct]i Fr[ancisc]i (XVIII w.), 2) Ex libris F[rat]ris Constantini Kossowski Min[orita] Conventus Culm[ensi]s (XVIII w.). 3) Pro Conventui Liber iste Theologiae Grod[nensis] M[inorum] Co[nventualium] (XVIII w.). 4) [klasztor franciszkanów w Grodnie] (XVIII w.).

Rps: na ostatniej karcie trudny do odczytu łaciński wiersz (XVIII w.).

Opr.: tektura, pergamin jasny, bez tłoczeń, XVIII w.

SW BP Gniezno: 1024/XVIII

T. 4, *Tract. VIII. De Actibus humanis, & Regulis morum tam internis, scilicet de conscientia, quam externis, scilicet de legibus.*

S. [10], 635.

HBZ: HT007145466; OCLC: 634753761; SUDOC: 098020730.

Prow.: 1) Ex libris F[rat]ris Antonii [Vladislai] Adamowicz O[rdo] M[inorum] C[onventua-
lium] S[anct]i Fr[ancisci] (XVIII w.), 2) Ex libris F[rat]ris Constantini Kossowski Min[ori-
ta] Conventus Culm[ensis] (XVIII w.). 3) [klasztor franciszkanów w Grodnie] (XVIII w.).

Opr.: brystol, XX w.

SW BP Gniezno: 1025/XVIII

T. 5, *Tract. IX. de Gratia, justificatione, & merito. Et X. de virtutibus supernaturalibus.*

S. [12], 828.

HBZ: HT007145466; OCLC: 634753799; SUDOC: 098020730.

Prow.: 1) Ex libris F[rat]ris Antonii [Vladislai] Adamowicz O[rdo] M[inorum] C[onventua-
lium] S[anct]i Fr[ancisci] (XVIII w.), 2) Ex libris F[rat]ris Constantini Kossowski Min[ori-
ta] Conventus Culm[ensis] (XVIII w.). 3) [klasztor franciszkanów w Grodnie] (XVIII w.).

Rps: na pierwszej karcie trudny do odczytu łaćniński wiersz (XVIII w.).

Opr.: tektura, skóra brązowa, bez tłoczeń, XVIII w.

SW BP Gniezno: 1026/XVIII

13

Ludwik Elbing

*Relacya o wielkiej świątynicy albo bazylice assyjskiej, głowie y matce całego braći mniey-
szych zakonu, w której się konserwuię chwalebne, całe y nienaruszone w postaci ży-
wego: stoiącego cudownie na nogach, ciało seraficznego oycy y patryarchy Franciszka
Ś. z dwudziestą ciał błogosławionych towarzyszy iego, y innych, z wielą znacznych
świętych relikwii; przy tym, O wielkim Portiuncula nazwanym odpuszczeniu, y solenney dnia
1. sierpnia do kościoła P. M. anielskiej processyi, o generałach FF. min. conv. wszytkich,
o męczennikach, biskupach y innych świątobliwości zaleconych franciszkanach Po-
lakach. Z WW. S. teol. mag: Carosego y Petrellego, franciszkanów prowincyi assyjskiej,
y innych godnych autorów polskich zebrana. Wielmożnemu Jego Mości Panu Antoniemu
z Gledzianowa Bełhackiemu Cześnikowi y pisarzowi grodzkiemu, krakowskiemu etc. na
wiązanie ofiarowana y do druku podana... / Ludwik Elbing.*

W Krakowie: w Drukarni Jakuba Matyaszewicza J. K. M. Typogr., 1727.

4°, s. [28], [386], [24].

E: XVI, 33.

Prow.: 1) X. Kobielskiego (XVIII/XIX w.), 2) Michał Dieciuchowicz (XVIII/XIX w.). 3) Idziń-
ski Józef (XVIII/XIX w.). 4) Jana Idzińskiego (XVIII/XIX w.). 5) Conventus R[adziejowien-
sis – ?] (XVIII/XIX w.).

Opr.: tektura, papier brązowy marmurkowy, XVIII w.

SW BP Gniezno: 1030/XVIII

14

Jean-Baptiste Gonet

Clypeus theologiae thomisticae, contra novos eius impugnatores / Authore & propugnatore P.F. Ioanne Baptista Gonet... / Tomus Secundus: Continens Tractatus de Praedestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de Homine.

Coloniae Agrippinae: Sumptibus Ioannis Wilhelmi Friessem junioris, 1671.

4°, [12], 558 s.

bibnet.lu: 000478270; BVB: BV035336700; OBV: AC06721442; RERO: R005901158.

Prow.: 1) Librum hunc applico Bibliothecae Conventus Posnaniensis pro studio. Frater Paulinus Kleina Minister Prov[incia]lis (XVII/XVIII w.), 2) SN: 148 (XVII w.).

Rps: rękopis łaciński wklejony w oprawę – XV w.

Opr.: tektura, skóra brązowa, XVII w.

SW BP Gniezno: 796/XVII

15

Bartholomäus Holzhauser

Biographia Venerabilis Servi Dei Bartholomaei Holzhauser Vitae Communis Clericorum Saecularium Restauratoris: Accedunt Ejusdem In Apocalypsim Commentarii Plane Admirabiles.

Bambergae: Sumptibus Tobiae Goebhardt, bibliopolae Universitatis, 1784.

8°, s. [8], 512, [8].

BVB: BV004266741; GVK: 453050166; OCLC: 491562263; SBB: Au 10555; SUDOC: 067972527.

Prow.: 1) Conventus [?] (XVIII w.), 2) pieczęć „Pertinet Ad Clericatum Friburgi”; R 66 (XIX w.).

Opr.: tektura, skóra jasnobrązowa, tłoczenia złote na grzbiecie, XVIII w.

SW BP Gniezno: 1000/XVIII

16

Aleksy Koralewicz

Additament do kronik Braci mniejszych S. Franciszka albo Genealogia Reformy do krolestwa Polskiego za konsensem stolice apostolskiej wprowadzonej, y Erekcya dwuch Prowincyi Mało y Wielkopolskiej, utwierdzonej wywiedziona przez X. Alexego Koralewicza Zakonu O. S. Franciszka Reformata Prowincyi Wielkopolskiej Oyca y S. Teologij Lektora y do druku z pozwoleniem Starszych podana.

W Warszawie: w Drukarni J. K. M. WW: OO: Scholarum Piarum, 1722.

Fol, s. [12], 244, [8].

E: XX, 81.

Prow.: Conventus Ravicensis (XVIII w.).

Opr.: tektura, skóra brązowa, XVIII w.

SW BP Gniezno: 781/XVIII

17

Leo a Sancto Laurentio

R. P. Leonis à S. Laurentio Conciones adventuales; De Peccatis Alienis, Figurante Verbum Incarnatum...

Augustae Vindelicorum: Sumptibus Matthaei Rieger, Bibliopolae, 1764. Ps. 3. 4°

Ps. 1. – [2], s. 142, [30].

BVB: BV040514000; OCLC: 320665997.

Prow.: 1) Hic Author Comparatus est per me Fr[atrem] Felicem Sawicki [...] A[n]no 1790 Die 21 Augusti Post fata pro Conventu Visogrode (XVIII w.), 2) SN: F. 116 (XVIII w.). 3) SN: B 26. (XIX w.). 4) sygn. BAA Gniezno: 24,118. (XIX w.).

Opr.: tektura, papier brązowy marmurkowy, półskórek brązowy, XVIII w.

SW BP Gniezno: 788/XVIII Klocek

Ps. 2. – s. [6], 157, [33].

OCLC: 320665997.

Prow.: sygn. BAA Gniezno: 24,119 (XIX w.).

SW BP Gniezno: 789/XVIII (współopr. z 788/XVIII)

Ps. 3. – s. [4], 104, [24].

OCLC: 320665997.

Prow.: sygn. BAA Gniezno: 24,120. (XIX w.).

SW BP Gniezno: 790/XVIII (współopr. z 788/XVIII)

18

Missae

Missae pro defunctis juxta usum Ecclesiae Romanae cum Ordine et Canone extensae: Cum speciali licentia Ordinarii.

Częstochowa: Typis Clari-Montis Częstochoviensis, 1791.

4°, 32 s.

E: XXII, 424.

Prow.: Conventus [?] (XVIII w.).

Opr.: tektura, papier brązowy marmurkowy, półskórek czarny (XVIII w.).

SW BP Gniezno: 993/XVIII

19

Officia

Officia sanctorum: antiqua nonnulla, et recentiora ognia, In Nova Editione Breviarii Franciscani Vel Correcta, Vel Innovata, Et juxta Kalendarium Romano-Seraphicum Disposita, Et Impressa, Pro Omnibus Eodem Breviario Utentibus.

[Kepten!]: ex ducali campionensi typographeo, per Aloysium Galler, 1786.

4°, s. [7], 136, [32].

BVB: BV011888477; HBZ: HT008811695; OBV: AC07757578; OCLC: 11355724.

Współopr. z nr 9. Prow. (1–4) – zob. nr 9.

Prow.: 1) Hic Liber comparatus est sub Regimine [...] Gvardiani Adalberti Dybue pro Choro Conventus Ravicensis Anno D[omi]ni 1789 Die 1ma Aprilis, 2) sygn. BS Gniezno: 26225 (XIX w.).

SW BP Gniezno: 316/XVIII (współopr. z 315/XVIII)

20

Heinrich Opitz

Henrici Opitii, S. Theol. D. Hatsar Ieshon ha-kodesh: Hoc Est Atrium Linguae Sanctae: Quo Exhibentur I. Consilium De Studio Linguae S. Etiam [...] II. Grammaticae Hebr. Compendium [...] III. Textus cum Paraxi Hebraeo-Analytica [...] IV. Lexici Hebraei Compendium Frequentiorum [...] V. Index Anomalorum Difficiliorum [...] – [...] Hac Nova Editione Auctum M. Ioanne Georgio Hagero [...] / A Joanne Georgio Hagero. – (Lipsiae: Litteris Bittorffianis).

Lipsiae: svmtibvs [!] Ioannis Henrici Zedleri; Lipsiae: prostat apvd Io. Sam. Heinsivm, 1740 (Lipsiae: Litteris Bittorffianis).

4°, s. [4], 163, [1].

BSZ: 366101412; SUDOC: 154019801.

Prow.: 1) Z biblioteki Adama Doroczyńskiego (XVIII w.), 2) [klasztor OO. Franciszkanów w Grodnie] (XVIII w.).

Rps: liczne glosy łacińskie w słowniku wyrazów hebrajskich (XVIII w.).

Opr.: tektura, pergamin jasny, bez tłoczeń, XVIII w.

SW BP Gniezno: 1019/XVIII

21

Francisco de Osuna

Pars Occidentalis in accomodas hisce temporibus Evangeliorum quadragesimalium expositiones: a dominica Septuagesimæ vsq[ue] ad feriam secundam Resurrectionis: ad hæc septem sermones beatæ Mariæ sub hoc, beatus venter qui te portauit, pro diebus sabbatinis: & Passio compassionis Christi / per F. Franciscum ab Ossuna Bethicum in lucem prodita; accessit index locupletissimus.

Venetiis: apud Io. Antonium Bertanum, 1583.

8°, s. [14], 781, [1].

BNF: 31043483; OCLC: 496595635; SUDOC: 079715567.

Prow.: 1) Ex Libris M. Danielis Łabecky (XVII w.), 2) Pauli R[...] (XVII w.). 3) Pro Bibliotheca loci Warsawien[si] ad S. Annam (XIX w.).

Opr.: tektura, papier brązowy marmurkowy, półskórek brązowy, XIX w.

SW BP Gniezno: 507/XVI

22

Series

Incipit Series BB. VV. PP. ac FF., Qui Miraculis, Sanctitate, Virtutibus Doctrina clari, ex hic vita decesserunt. Ex Menol: Ord.; & Manusc: Conven: dusumpta.

b.m.wyd., [ca 1790].

8°, k. 368.

E: ?

Def.: brak ostatnich 10 kart.

Prow.: 1) Conventus Posnaniensis [OFMObs.] (XVIII/XIX w.), 2) SN: F 320 (XIX w.).

Opr.: brak.

Uwaga: Na każdej kolejnej karcie tego druku wydrukowano każdy kolejny dzień roku kalendarzowego. Pod datami dziennymi wydrukowane wykazy zmarłych bernardynów z podaniem dat rocznych ich śmierci, imion i nazwisk, statusu w hierarchii zakonnej, miejsca śmierci (klasztoru).

Rps: na większości kart ręcznie dopisywane imiona i nazwiska bernardynów zmarłych po 1790 r. według schematu podanego w powyższej uwadze.

SW BP Gniezno: 610/XVIII

23

Piotr Skarga

Artes duodecim sacramentarium seu Zuingliocaluinistarum, quibus oppugnant, & totidem arma catholicorum quibus propugnant praesentiam corporis D.N. Iesu Christi in eucharistia. Contra Andream Volanum huius haereticae pestis in Lituania archiministrum / Authore Petro Scarga...

Vilnae: Typis & sumptibus illustrissimi domini D. Nicolai Christophori Radiuili ducis Olycae & Nesuis, 1582.

4°, s. 424, [10].

E: XXVIII, 133; HBZ: HT003776429; OCLC: 253095810; SBB: Dg 8268.

Def.: brak karty tytułowej.

Prow.: 1) Ex libris Christophori Myszczyński Notarii A[...] (XVIII w.), 2) Conventus [?] (XVIII w.).

Opr.: tektura, papier czarny marmurkowy, półskórek brązowy, tłoczenia na grzbiecie złote, XIX w.

SW BP Gniezno: 141/XVI

24

Piotr Skarga

Kazania Na Niedziele Całego Roku / Wielebnego Xiędza Piotra Skargi Towarzystwa Jezusowego ... Tom Pierwszy.

Sandomierz: w Drukarni Sandomirskiej, 1792.

3 t., 8°.

T. 1, s. [24], 576.

E: XXVIII, 145.

Prow.: 1) Ex libris C[ongregatio] Missionis Gn[esna] (XVIII/XIX w.), 2) SN: K. 26,31 (XIX w.).

Opr.: tektura, papier brązowy marmurkowy, półskórek brązowy, tłoczenia na grzbiecie ślepe, XVIII w.

SW BP Gniezno: 1006/XVIII

T. 2., s. [8], 400.

E: XXVIII, 145.

Prow.: 1) Ex libris C[ongregatio] Missionis Gn[esna] (XVIII/XIX w.), 2) SN: K. 26,31; X 297 (XIX w.).

Opr.: tektura, papier brązowy marmurkowy zielony, półskórek brązowy, tłoczenia na grzbiecie ślepe, XVIII w.

SW BP Gniezno: 1007/XVIII

T. 3: *Kazania Odświętne Przedrukowane*, s. [8], 334.

E: XXVIII, 145.

Prow.: 1) Ex libris C[ongregatio] Missionis Gn[esna] (XVIII/XIX w.), 2) SN: K. 26,32 (XIX w.).

Opr.: tektura, papier brązowy marmurkowy szary, półskórek brązowy, tłoczenia na grzbiecie ślepe, XVIII w.

SW BP Gniezno: 1008/XVIII

25

Statuta

Statuta Fratrum Minorum Observantium S.P.N. Francisci almae provinciae Majoris Poloniae S. Mariae Angelorum: ex antiquis ordinationibus BB. PP. Ladislai de Gielniow et Raphaelis de Proszewice ac recentioribus constitutionibus generalibus et decretis apostolicis compilata [...] Anno Domini 1728...

Schlichtingkowiæ: typis Johann Godofried Hasii, 1728.

4°, s. [4], 254.

BVB: BV022338802; GVK: 402795822; OCLC: 249963234; SBB: Cg 8228.

Prow.: 1) Conventus [?] (XVIII w.), 2) Księgarnia Antykwariat Dom Książki; nr E 576984 (XX w.).

Opr.: tektura, papier brązowy marmurkowy, półskórek brązowy, XVIII w.

SW BP Gniezno: 1031/XVIII

26

Christoph Christian Sturm

Rok fizyczno-moralny czyli Uwagi nad dziełami Boga, w porządku natury i Opatrzności uważanemi: na każdy dzień roku rozłożone.

Warszawa: w drukarni kosztem Piotra Zawadzkiego, 1792 [i.e. post 10 I 1793].

4 t., 8°.

T. 1: *Styczeń, luty, marzec*, s. [8], 123, [8], 128–239, [6], 244–360, [3].

E: XXIX, 368; OCLC: 836778966.

Prow.: 1) Ex Libris Patris Petri Slimkiewicz (XVIII w.), 2) X. J[an] Zienkiewicz (XIX w.). 3) W. K. (XIX w.).

Rps: 1) na pierwszej stronie okładki zapis ks. Zienkiewicza: „Dziełko to po xięgarniach wyprzedane. Kosztuje za [?] 24”; 2) na dwóch ostatnich stronach za tekstem oraz na trzeciej stronie okładki opis dzieła, jako całości wielotomowej, jego celu merytorycznego i wydawniczego. Noty te zapisał ks. Zienkiewicz w Gnieźnie, 24 XII 1832 r.: „Rok fizyczno-moralny czyli uwagi nad dziełami Boga, w porządku natury i opatrności uważanemi, na Każdy dzień roku rozłożone, w Warszawie, w drukarni I Kosztem Piotra Zawadzkiego, 1792. 8. / Wychodziło to pismo co miesiąc przez jeden rok i te 12. numerów składną cztery tomy. Wydawcą bezimiennym był Wincenty Roch Karczewski, który dwa miał główne zamiary w wydaniu tych uwag, jak sam w przedmowie do pierwszego numeru oświadcza, a przez cały ciąg dzieła rzeczywiście dotrzymał. Chciał on zaś najprzód, aby ci, którym wiek lub inne zabawy nie pozwalają ćwiczyć się w głębszych umiejętnościach, mogli znaleźć w jego dziele wiadomość tego wszystkiego, co tylko najistotniej potrzebne jest do poznania w zbiorze natury i co nas najbliższej dotyka. Powtóre, starał się wskazać młodzieży jakim sposobem ma dla siebie czerpać naukę mądrości i cnoty w rozważaniu przyrodzonych rzeczy. Korzystał zaś Autor z dzieł Biuffona, Derhuna, Vulcera, Bonnetta, Pliusza i innych. Treść np. rzeczy w I. numerze, jest uwagi z okoliczności nowego roku – o dobrodziejstwach, które odbieramy od Boga w zimie nie bacząc na nie – o rozmaitem użyciu ognia – o zabawach zimowych – opatrność troskliwą w zimie ma pieczę o zwierzętach – o szczególnym stanie człowieka podczas snu – rozważanie nieba zasłanego gwiazdami i. t. d. Prawdziwa szkoda, że to pismo dłużej nie wychodziło I że tych czterech tomów nawet w Księgarniach dostać nie można. / Hist. lit. pol. Fel. Benth., t. I. Karta 131 w Warszawie – 1814. – / Pisałem w Gnieźnie, d. 24. Grudnia 1832. / X. Zienkiewicz”.

Opr.: tektura, papier brązowy marmurkowy szary, półskórek brązowy, XVIII w.

SW BP Gniezno: 1012/XVIII

27

Thomas a Kempis

De Imitatione Christi libri quatuor ex recensione Rosweydi Heriberti Societatis Jesu. Editio nova praeter auctoris vitam, additis indicibus illustrata et impressa. Permissu Superiorum.

Vilnae: typis S. R. M. Acad. Societatis Jesu, 1757.

16°, s. [36], 544, [98].

E: XXXI, 203.

Prow.: 1) [...] (XVIII w.), 2) [...] (XVIII w.). 3) [klasztor franciszkanów w Grodnie] (XVIII w.).

Opr.: tektura, skóra brązowa, bez tłoczeń, XVIII w.

SW BP Gniezno: 1027/XVIII

28

Michael Abraham Trotz

Nouveau Dictionnaire François, Allemand Et Polonois: Enrichi De Plusieurs Exemples De L'Histoire Polonoise, Des termes Ordinaires Des Arts Et Des Remarques De Grammaire Les Plus Necessaires, Avec Une Liste Alphabetique Des poetes Et De Meilleurs Livres Polonois. / Par Michel Abraham Trotz, Varsovien.

Leipzig: chez Jean Frederic Gleditsch, 1772–1779.

2 t., 8°.

T. 2, [I-Z], s. [8], kol. [3041]–6128, s. [15], [1] k. frsp.

E: XXXI, 336; GVK: 151822360; HeBIS: 189880333; OCLC: 444456497.

Prow.: Felixa Rozalia Ciemniewska. Ofiarowała do Biblioteki XX. Karmelitów bosych Warszawskich 1859 (XIX w.).

Opr.: tektura, papier brązowy marmurkowy, półskórek brązowy, XVIII w.

SW BP Gniezno: 720/XVIII

Indeks miejsc wydania, drukarzy i nakładców

Bez miejsca wydania i drukarza/nakładcy 22, 9

POLSKA (w granicach historycznych):

Częstochowa:

Typi Clari-Montis Częstochoviensis 18

Kraków:

Matyaszekiewicz Jakub 13

Nysa:

Schubart Ignaz Konstantin 7

Sandomierz:

Drukarnia Sandomierska 24

Szlichtyngowa:

Haase Johann Gotfried 25

Vilnius:

Drukarnia Akademicka Societatis Jesu 27

Radziwiłł Mikołaj Krzysztof 23

Warszawa:

Collegium Scholarum Piarum 16

Zawadzki Piotr 26

Wrocław:

Drukarnia Akademicka Collegii Societatis Jesu 6

NIEMCY

Augsburg:

- Rieger Matthaeus 17
- Rieger Matthaeus (und Söhne) 3, 4, 5
- Wolff Matthias (Witwe) 11

Bamberg:

- Göbhardt Tobias 15

Kempton im Allgäu:

- Galler Aloysius 19

Kolonja:

- Aich Heinrich von 10
- Friessem Johann Wilhelm II 14
- Hierat Anton 2

Lipsk:

- Gleditsch Johann Friederich 28
- Heinsius Johann Samuel 20
- Litteris Bitorffianis 20
- Zedler Johann Heinrich 20

WŁOCHY

Padwa:

- Typis Seminarii (Apud Giovanni Manfrè) 12

Wenecja:

- Typographia Balleoniana 1
- Bertano Giovanni Antonio 21
- Stortis Gaspar de 8

Indeksp roweniencji

Bernardyni – klasztory:

- Górka Klasztorna (Conventus Gorcensis) (XVIII w.) 2
- Poznań (XVII–XIX w.) 14, 22

Franciszkanie – klasztory:

- Grodno (XVIII w.) 1, 7, 8, 12, 20, 27
- Niepokalanów (XX w.) 11
- Radziejów (XVIII w.) 11, 13
- Wyszogród (XVIII w.) 17

Karmelici bosy – klasztory:

- Warszawa (XIX w.) 28

Misjonarze – klasztory:

- Gniezno (XVIII–XIX w.) 24

Reformaci – klasztory:

Rawicz (XVIII w.) 9, 16, 19

Klasztory niezidentyfikowane (XVIII w.) 3, 4, 5, 6, 10, 15, 18, 23

Klerykat – Freiburg im Breisgau [!] (Clericatum Friburgi) (XIX w.) 15

Kościół św. Anny – Warszawa (XIX w.) 21

Bernardyni – zakonnicy:

Kleyna Paulin († 8 III 1718 w Skępem), eksprowincjał wielkopolski, kompozytor kantyleny o NMP Skępskiej (zob. nr 22 w apendyksie, *Series*, k. 76) 14

Franciszkanie – zakonnicy:

Adamowicz Antoni Władysław (* 1678, † 9 XII 1733 w Grodnie), ojciec prowincji (zob. GUMOWSKI, s. 88) 8, 12

Józef (XVIII w.) 11

Kąkolewicz Wojciech (XVIII w.) 11

Kossowski Konstantyn († 21 XI 1745 w Chełmnie), regent studiów w Krakowie, w latach 1727–1730 prowincjał, zasłużony w renowacji kościoła i klasztoru w Chełmnie (zob. E XX, 142–143; *Nekrolog*, k. 326; *Pisarze*, s. 237) 12

Michał (XVIII w.) 8

Sawicki Felicjan (XVIII w.), przebywał w klasztorze w Wyszogrodzie 17

Slimkiewicz Piotr? (XVIII w.) 26

Zieliński Iwo Edward (1939–2010) 10, 11

Reformaci – zakonnicy:

Chrzeliński Chryzostom († 1841), ostatni zakonnik w Woźnikach po kasacie tego klasztoru (zob. E 2 ed./III, s. 202) 9, 19

Dybne Wojciech (XVIII w.), gwardian klasztoru w Rawiczu 9, 19

Inni:

Bona, ksiądz, zamieszkała w Szczerwcowie (XX w.) 11

Bors, ksiądz, proboszcz w Boniewie (XIX–XX w.) 11

Ciemniewska Feliksa Rozalia (XIX w.) 28

Dieciuchowicz Michał (XVIII–XIX w.) 13

Dorozyński Adam (XVIII w.) 20

Hans ? (XVII w.) 7

Idziński Jan (XVIII–XIX w.) 13

Idziński Józef (XVIII–XIX w.) 13

Kobielski (XVIII–XIX w.) 13

Korecka (XX w.) 11

Księgarnia Antykwariat Dom Książki (XX w.) 25

Łabęcki Daniel (XVII w.) 21

Myszczyński Krzysztof, notariusz biskupa krakowskiego Andrzeja Stanisława Załuskiego (XVIII w.) 23

Nowakowski, kanonik (XVIII w.) 3, 4, 5

Oliotowski Jan (XVIII w.) 8

Otocki Walentyn, *Vicarius Juratus* w Kostrzynie (XVIII w.) 11

Paweł ? (XVII w.) 21

W. K. (XIX w.) 26

Zienkiewicz Jan (1796–1874), prałat, kanonik kapituły metropolitalnej w Gnieźnie
(XIX w.) 26

Proweniencje niezidentyfikowane:
(XVIII w.) 27

Indeks zapisów rękopiśmiennych

autografy dzieł 8

cytowane w katalogu zapisy rękopiśmienne 8, 26

glosy 2, 8, 20, 26

indeksy 3

modlitwy 8

rękopisy na pergaminie użyte do oprawy (XV w.) 14

spisy imienne 22

wiersz 8, 12

Zbigniew JOSKOWSKI OFMConv
Katolicka Parafia Św. Franciszka w Hamburgu

Hereditas Monasteriorum
vol. 5, 2014, s. 303–327

Stare druki z księgozbiorów klasztornych w zbiorach Biblioteki Prowincjalnej Franciszkanów w Gnieźnie. Apendyks do katalogu starych druków

Streszczenie

W artykule zaprezentowano 40 pochodzących z różnych klasztorów starych druków, które obecnie stanowią zbiory Biblioteki Prowincjalnej Franciszkanów w Gnieźnie. Z bibliotek skasowanych klasztorów najpierw trafiły m.in. do Biblioteki Archiwum Archidiecezjalnego i Biblioteki Seminaryjnej w Gnieźnie i były tam przechowywane w latach 1836–1975. W 1975 r. ówczesny metropolita gnieźnieńsko-warszawski kardynał Stefan Wyszyński zwrócił gnieźnieńskim franciszkanom stare druki, które należały do ich klasztoru przed jego kasatą w 1831 r. Jednak siedem rękopisów i 63 inkunabułów pozostało w księżnicach Archidiecezji Gnieźnieńskiej.

Rękopisy zostały zarejestrowane w katalogach zespołu seminaryjnego opracowanych przez Tadeusza Trzcieskiego i Arkadiusza Mariana Lisieckiego oraz Jadwigę Rył. Inkunabuły zespołu seminaryjnego biblioteki katedralnej w Gnieźnie rejestruje natomiast katalog opracowany przed II wojną światową przez ks. Leona Formanowicza, a w latach 60. XX w. uzupełniony przez ks. Juliana Wojtkowskiego. Kolejne informacje o inkunabułach biblioteki klasztornej franciszkanów w Gnieźnie znajdują się w katalogu inkunabułów opracowanym przez Jadwigę Rył.

W formie ekwiwalentu za te rękopisy i inkunabuły gnieźnieński klasztor otrzymał z dubletów Biblioteki Archiwum Archidiecezjalnego i Biblioteki Seminaryjnej 58 starych druków innych proveniencji. Wśród nich były egzemplarze pochodzące ze skasowanych wielkopolskich klasztorów oraz z polskich i zagranicznych księżnic prywatnych.

Ponadto w latach 2008–2013 autor niniejszego opracowania, pełniący funkcję bibliotekarza Biblioteki Prowincjalnej Franciszkanów w Gnieźnie, włączył do jej działu zbiorów specjalnych 17 starych druków – bibliofilską spuściznę po zmarłych współbraciach oraz książki zakupione osobiście na kiermaszach od prywatnych kolekcjonerów.

Opisy bibliograficzne prezentowanego katalogu starych druków zostały skonfrontowane z zagranicznymi katalogami centralnymi dostępnymi online. Opisy cech indywidualnych poszczególnych egzemplarzy sporządzono wedle polskiej wersji międzynarodowej normy opisu starych druków ISBD(A).

Słowa kluczowe

franciszkanie, bernardyni, misjonarze św. Wincentego à Paulo, karmelici bosci, reformaci, Biblioteka Prowincjalna Franciszkanów, Gniezno, starodruki, biblioteka, klasztor, kasata

Zbigniew JOSKOWSKI OFMConv
Catholic Parish of St. Francis in Hamburg

Hereditas Monasteriorum
vol. 5, 2014, p. 303–327

Early printed books from monastery libraries in the collection of the Franciscan Provincial Library in Gniezno.

Appendix to the catalogue of old prints

Summary

The article presents 40 early printed books, acquired from different monasteries, which currently belong to the collection of the Franciscan Provincial Library in Gniezno. Initially, they were handed over from dissolved monasteries to – among other institutions – the Archdiocesan Archive Library and the Seminary Library in Gniezno, where they remained between 1836 and 1975. In 1975, the then Gniezno-Warszawa metropolitan archbishop, cardinal Stefan Wyszyński, returned to the Gniezno Franciscans the early printed books which they had been in possession of before the 1831 suppression. However, seven manuscripts and 63 incunabula remained in the libraries of the Gniezno Archdiocese.

The manuscripts have been recorded in the catalogues of the seminary library prepared by Tadeusz Trzciński, Arkadiusz Marian Lisiecki, and Jadwiga Rył. The incunabula from the seminary library of the cathedral library in Gniezno are present in the catalogue created by Fr Leon Formanowicz before World War II, and supplemented in the 1960's by Fr Julian Wojtkowski. Further information on the incunabula of the Franciscan monastery library in Gniezno can be found in a catalogue prepared by Jadwiga Rył.

By way of compensation for these manuscripts and incunabula, the Gniezno monastery received 58 early printed books of different provenance from the duplicates owned by the Archdiocesan Archive Library and the Seminary Library. Among them there were items from dissolved Greater Poland monasteries as well as from Polish and private foreign book collections.

Moreover, in 2008–2013, the author – librarian at the Franciscan Provincial Library in Gniezno – incorporated 17 early printed books, a bibliophile inheritance from the deceased fellow brothers, and books personally acquired at fairs from private collectors, into the library's special collection section.

Bibliographic descriptions presented in the catalogue of early printed books have been compared with foreign central catalogues available online. Descriptions of individual features of the items have been prepared in compliance with the Polish version of the international standard of early printed books description ISBD(A).

Keywords

Franciscans, Bernardine Fathers (Franciscan Observants), Congregation of the Mission, Discalced Carmelites, Franciscans of the strict observance (Reformati), Franciscan Provincial Library, Gniezno, early printed books, library, monastery, dissolution